

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 15.11.2023, klo 17:00 - 19:14

Paikka Hybridi / Tammerkoski-kabinetti (1. krs), Finn-Medi 5 / Teams

Käsitellyt asiat

- § 32 Kokouksen avaus ja läsnäolijat**
- § 33 Muistion tarkastus**
- § 34 Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys**
- § 35 Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys**
- § 36 Digituki Pirkanmaan hyvinvointialueella**
- § 37 Kokoukset vuonna 2024**
- § 38 Valiokuntien käsikirja**
- § 39 Tiedoksi merkittävät asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kaija Holli, puheenjohtaja
Tarja Kallio, 1. varapuheenjohtaja
Perttu Jussila, 2. varapuheenjohtaja
Tero Ahlqvist
Jussi Ahonen
Satu Friman-Mahkonen
Miila Halonsaari
Reetta Holopainen, poistui 19:09
Aino Nokelainen
Piia Nurmela
Ella Näsi
Pirkko Ranki
Pirjo Raunio, poistui 19:01
Arttu Rintanen
Auri Saarelainen, poistui 19:08
Pertti Salminen
Heidi Tanhua
Matti Äijö
Toni Ilmaniemi, saapui 17:05
Taru Kaaja, varajäsen
Peter Perttula, varajäsen, poistui 19:11

Muut saapuvilla olleet

Anna-Sofia Kujansuu, hallintoassistentti, sihteeri
Sari Mäkinen, toimialuejohtaja
Titta Pelttari, palvelulinjajohtaja, saapui 17:05, poistui 18:00
Minna Luoto, toimialuejohtaja, saapui 17:44, poistui 18:32

Poissa

Sirja Kaartinen
Jaakko Leinonen

Allekirjoitukset

Kaija Holli
Puheenjohtaja

Anna-Sofia Kujansuu
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

20.11.2023

22.11.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tarja Kallio
1. varapuheenjohtaja

Perttu Jussila
2. varapuheenjohtaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 22.11.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 32

Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Valiokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan kokouskutsu ja asialista lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta valiokunnan jäsenille sekä varajäsenille. Kokouskutsu ja asialista lähetetään sähköisesti.

Valiokunnan kokoukseen osallistuu varsinainen jäsen. Valiokunnan jäsen kutsuu sijaansa varajäsenen, mikäli on estynyt osallistumaan kokoukseen.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja todetaan läsnäolijat.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17. Todettiin läsnäolijat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 33

Muistion tarkastus

Valiokuntien työjärjestyksen mukaan valiokuntien kokouksista laaditaan valiokuntamuistio. Muistioon kirjataan valiokunnan keskustelun keskeiset nostot ja huomiot. Valiokuntamuistiot ovat julkisia asiakirjoja.

Valiokunnan muistion tarkastaa puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat. Muistio kuitataan tarkastetuksi sähköpostilla.

Ehdotus

Valitaan vähän palveluita käyttävien valiokunnan muistion tarkastajiksi puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunnan muistion tarkastajiksi valittiin puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 34

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys

25418/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Titta Pelttari, LASTEN, NUORTEN, PERH. PAL. JOHTAJ, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

- 1 Palveluiden verkosto LaNuPe, laaja materiaali
- 2 Palveluiden verkosto LaNuPe, esitysmateriaali - saavutettava
- 3 Vähän palveluita käyttävien valiokunnan lausunto lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksestä

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvitys syys-lokakuun 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvityksen ja sen pohjalta tehtyjen päätösten tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluverkolla palvelutarpeeseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Keväällä 2023 valmisteltiin palveluverkon kehittämisen yleisiä sekä palvelukohtaisia periaatteita, jotka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.8.2023. Sekä yleiset palvelulinjakohtaiset periaatteet ovat olleet pohjana lasten, nuorten ja perheiden palveluverkon valmistelussa. Valtuuston hyväksymät periaatteet ja kyseisten palveluiden esitettävät muutokset ovat linjassa keskenään.

Selvitys toteutettiin virkajohdon alaisuudessa konsulttiyhtiö Nordic Healthcare Group: n (NHG) ollessa valmistelun tukena. Valmistelussa käytettiin pohjana laajasti avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet, Kela. Väestöanalyysit pohjautuvat Tilastokeskuksen väestötietoihin sekä Pirkanmaan liiton tekemän väestösuunnitteen tietoihin.

Valmistelua varten muodostettiin asiantuntijaryhmä, jossa oli edustettuna kaikkien toimi- ja vastuualueiden edustajat, tilahallinnon, henkilöstöpalvelujen ja viestinnän edustajat. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkostoa työstettiin syys-lokakuussa 2023. Työpajoja järjestettiin yhteensä viisi kappaletta. Lisäksi henkilöstöä osallistettiin laajasti erilaisilla kyselyillä (sosiaalipalvelut) sekä keskusteluilla ja kartoituksilla lähiesihenkilöiden kanssa (terveys- ja opiskeluhuollon palvelut). Kunnilta koottiin tietoa meneillään olevista ja tulevaisuuden tilahankkeista, joilla on vaikutusta hyvinvointialueen järjestämistä vastuulla oleviin lasten, nuorten ja perheiden palveluihin.

Hyvinvointialueen johtoryhmä on ohjannut lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkostotyötä.

Nykytilakuvaus ja muutospaineet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarjotaan tällä hetkellä 420 toimipisteessä lähes 1900 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen toimesta. Toimipisteiden asiakaspohja, käynti- ja henkilöstömäärät eroavat huomattavasti toisistaan. Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palvelujen käyttöasteissa on suuria eroja. Liikkuvia palveluja palvelulinjalla on jo nyt runsaasti. Palveluja tarjotaan omasta palvelutuotannosta pääosin virka-aikaan.

Pirkanmaan lapsiväestön määrän kehittymisen myötä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelutarpeen ennustetaan vähenevän koko Pirkanmaan alueella. Strategian toimeenpanotyöllä tavoitellaan sitä, että palvelujen käytön painopiste siirtyy universaali- ja varhaisen vaiheen palveluihin ja korjaavien palvelujen tarve vähenee merkittävästi nykyisestä. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa eri palvelujen kysyntään merkittävästi.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa palvelujen järjestämistä haastavat työvoiman saatavuus ja riittävyys. Erityisesti sosiaalityöntekijöiden, lääkäreiden ja psykologien määrä on tarpeeseen nähden riittämätön ja vaikuttavat palvelujen tuottamiseen erityisesti maakunnan reuna-alueille.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluverkko, jossa palvelut jakautuvat ns. kivijalkapalveluihin (fyysiset toimipisteet), liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin.

Tavoitteena on tuottaa lasten, nuorten ja perheiden palvelut nykyistä asiakaslähtöisemmin. Digipalveluiden käyttöä sekä oman palvelutuotannon aukioloaikoja tulee laajentaa palveluun pääsyn ja asiointin sujuvoittamiseksi. Ammattilaisten välisen yhteistyön mahdollistaminen on otettu huomioon fyysisen toimipisteverkoston suunnittelussa.

Hyvinvointialueen, kuntien ja 3. sektorin palveluksessa työskentelevien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen ammattilaisten yhteistyön sujuvuus varmistetaan siten, että universaali- ja varhaisen vaiheen palveluja tarjotaan myös jatkossa lähellä asiakkaita. Haasteellisessa elämäntilanteessa olevien lasten, nuorten ja perheiden tarvitsema joustava, moniammatillinen tuki pyritään varmistamaan sillä, että erityisesti erityisosaamista edellyttävät palvelut sijoittuvat jatkossa pääosin samoihin osaamiskeskittyymiin. Oman palvelutuotannon osuutta erityisesti lastensuojelun laitoshoidon osalta on tarve vahvistaa.

Valmistelu lähti asetetusta kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmisteluryhmät pitivät tulevaisuuden palveluverkon kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa liikkuvien ja digitaalisten palvelujen osuutta merkittävästi nykyisestä vahvistetaan. Samalla toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja erityisosaamista edellyttäviä palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin. Fyysistä palveluverkkoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena.

Eri palvelujen osalta digitaalisten, liikkuvien ja fyysisten palveluiden suhteelliset osuudet vaihtelevat merkittävästi kuitenkin siten, että digitaalisten ja liikkuvien palvelujen osuutta on kasvatettu kaikissa palvelukokonaisuuksissa. Digitaalisilla ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

liikkuvilla palveluilla täydennetään palveluita erityisesti haja-asutusseuduilla, jossa julkinen liikenne on heikkoa. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi, jossa on nostettu esiin vaikutuksia mm. lapsiin, asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutuun. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Hyvinvointialueen strategian mukaisesti toiminnan kokonaisuudessa tavoitellaan noin kahden prosentin tuottavuuden lisääntymistä vuositasolla. Lähtökohta on huomioitu valmistelussa.

Jatkovalmistelu

Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkovalmistelussa edetään tarkemmalle tasolle kuulemiskierrosilta saadun ohjauksen sekä sosiaali- ja terveystalvelujen palveluverkkosuunnitelmien yhteensovittamisen jälkeen.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston laaja ja tiivistetty selvitys ovat liitteinä.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Palvelulinjajohtaja Titta Pelttari esitteli valiokunnalle lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Valiokunta totesi keskustelussaan valmistelun ja esityksen hyväksi. Tärkeäksi nähtiin muun muassa tilojen yhteiskäytöt kustannussäästöjen vuoksi sekä palveluiden tarjoaminen kouluissa ja koulun tiloissa. Myös aukioloaikojen laajentaminen todettiin hyväksi kehitykseksi.

Valiokunnan keskustelussa kiinnitettiin huomiota syy ja seuraus -suhteisiin, niiden erottamiseen ja syihin kiinni pääsemiseen. Valiokunta nosti esille huolen henkilöstön pysyvyydestä ja keskustelussa toivottiin, että samat tutut henkilöt olisivat työskentelemässä lasten kanssa. Myös matalan kynnyksen palvelut katsotaan tärkeäksi.

Valiokunta kiinnitti keskustelussa huomiota järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä yhteistyön koordinoimisvastuuseen ja totesi, että järjestöt tulisi ottaa mukaan jo kehittämistyöhön. Digipalvelut nähdään hyvänä ja niiden mahdollisuudet katsottiin olevan jopa korkeammat kuin mitä esityksessä tuotiin esiin.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsi lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- antaa muistion liitteenä olevan lausunnon aluehallitukselle.

Tiedoksi

Aluehallitus, Titta Pelttari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 35

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys

25417/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA,SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma
- 2 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma, laaja materiaali
- 3 Vähän palveluita käyttävien valiokunnan lausunto suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksestä

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut ” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen suun terveydenhuollon palveluiden verkostoa koskeva selvitys syys-lokakuussa 2023.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston valmistelussa on ollut pohjana aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon kehittämisen yleiset sekä palvelukohtaiset periaatteet.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa tällä hetkellä suun terveydenhuollon palveluja 53 toimipisteessä. Lisäksi aikuisten palveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta noin 10 toimipisteestä. Osa toimipisteistä sijaitsee sote-asemilla, osa erillisinä hammashoitoloina koulujen yhteydessä tai muuten erillään muista sote-palveluista. Omat toimipisteet eroavat asukasohjiltaan, käyntimääriltään sekä henkilöstömääriltään huomattavasti toisistaan. Hammaslääkäreitä, suuhygienistejä ja hammashoitajia toimipisteissä on noin 540.

Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palveluiden käyttöasteissa on suuria eroja. Digitaalisten palveluiden tarjonta on ylipäätään hyvin vähäistä. Liikkuvina palveluina on syksyllä 2023 aloitettu alakoululaisten määräaikaistarkastusten tekeminen kouluilla siirrettävien hoitokoneiden avulla. Lukuvuonna 2023/2024 Tamperetta lukuun ottamatta kaikki määräaikaistarkastukset tehdään kouluilla. Tampereella toiminta alkaa lukuvuonna 2024/2025. Jonkin verran on tarjottu liikkuvia palveluja myös ikäihmisten asumispalveluyksiköihin joillain alueilla.

Pirkanmaan väestön määrän ennustetaan kasvavan 2–4 % vuoteen 2035 mennessä. Tällä hetkellä eniten suun terveydenhuollon palveluita käyttävän ikäryhmän eli 7–17-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

vuotiaiden määrän ennustetaan kuitenkin pienenevän. Samaan aikaan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa, samoin kuin tämän ikäryhmän palveluiden tarve. Asiakasmäärän ennustetaan jonkin verran kasvavan vuoden 2022 tasosta. Käyntimäärien ennustetaan pysyvän vuoden 2022 tasolla olettaen, ettei nykyisissä toimintamalleissa tapahdu muutoksia. Suuntaus on kuitenkin kohti pidempiä käyntiaikoja, jolloin yhdellä käyntikerralla pystytään tarjoamaan enemmän palvelua ja näin vähennetään muun muassa potilasvaihoista syntyvää hukkaa.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluiden verkosto, jossa palvelut jakautuvat fyysisiin toimipisteisiin, liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Suun terveydenhuolto on toimenpidekeskeinen ja laiteriippuvainen toimiala. Digitaalisten palveluiden käyttö tulee olemaan jatkossakin selvästi montaa muuta palvelua vähäisempää. Sen sijaan liikkuvien palveluiden tarjontaa voidaan lisätä. Vaiheittain toteutuvat muutokset edellyttävät joistakin vanhoista toimintatavoista luopumista.

Sosiaali- ja terveystalvvelujen kiinteämpi yhteistyö on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Suun terveydenhuollossa tavataan säännöllisesti valtaosa lapsista ja nuorista. Suun terveydestä voidaan tunnistaa monia yleisterveyteen liittyviä pulmia sekä mahdollisia sosiaalipalvelujen tarpeita. Yhteistyö vastaanottopalvelujen ja sosiaalipalvelujen kanssa on tärkeää. Yhteistyötä tukee suun terveydenhuollon toimipisteiden sijoittuminen jatkossa pääosin samoihin tiloihin näiden palvelujen kanssa, jolloin asiakkaan palvelutarpeisiin voidaan vastata joustavasti ja moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Palveluiden verkoston valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmistelutyöryhmät pitivät tulevaisuuden palveluiden verkoston kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutosten skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittymiin ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä mahdollisimman paljon digitaalisia palveluita. Samalla palveluiden verkostoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena. Liikkuvilla palveluilla tuodaan palveluita lähelle asukkaita varsinkin haja-asutusseuduilla.

Laajempien muutosten skenaariossa vuonna 2035 fyysisissä, kiinteissä toimipisteissä tapahtuisi 75 % käynneistä. Liikkuvina palveluina tarjottaisiin 15 % käynneistä ja digitaalisina palveluina 10 % käynneistä. Liikkuvien palvelujen tarjontaa muille kuin alakoululaisille pilotoidaan keväällä 2024 yhdessä vastaanottopalvelujen ja sosiaalityön kanssa.

Suun terveydenhuollon tulevaisuuden palveluiden verkoston osalta esitetään, että vuonna 2035 käytössä olisi 30 toimipistettä. Toimipisteiden aukioloaikoja laajennettaisiin, mikä osaltaan parantaisi palveluun pääsyä. Liikkuvilla palveluilla täydennettäisiin palveluita erityisesti haja-asutusseudulla, jossa julkinen liikenne on vähäistä. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi muun muassa asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutualueisiin. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys on liitteenä.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, ja
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Suun terveydenhuollon toimialuejohtaja Minna Luoto esitteli valiokunnalle suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen.

Valiokunnan keskustelussa nousi esille oikomishoidon tilanne hyvinvointialueilla ja osaamiskeskusten keskittämisen aikataulu. Liikkuvien palveluiden pieni osuus pohditutti, että voisiko niitä mahdollisesti laajentaa. Valiokunta totesi, että suuhygienistien kouluttaminen on tämän valiokunnan teeman kannalta tärkeä huomio.

Merkittiin, että toimialuejohtaja Minna Luoto saapui kokoukseen 17:44 ja poistui asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsi suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, ja
- antaa muistion liitteenä olevan lausunnon aluehallitukselle.

Tiedoksi

Aluehallitus, Minna Luoto, Eeva Torppa-Saarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, § 30, 24.10.2023

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, § 36, 15.11.2023

§ 36

Digituki Pirkanmaan hyvinvointialueella

24819/2023

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, 24.10.2023, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Aino Nokelainen, DIGISUUNNITTELIJA, aino.nokelainen@pirha.fi

Digipalveluita tulee tarkastella ensisijaisesti digikyvykkäiden näkökulmasta, mutta jokaisella oikeus olla osallisena digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Sosiaali- ja terveystieteiden digitalisoituessa sote-digituki tarve konkretisoituu ja lisääntyy. Julkisilla organisaatioilla on velvollisuus tarjota tukea sähköiseen asiointiin.

Tavoitteena on, että Pirkanmaan sote-digituki muodostaa selkeän ja eheän kokonaisuuden ja siksi digitukea kehitetään erikseen asukkaalle ja ammattilaiselle. Digituen kokonaisuus rakentuu hyvinvointialueen strategisten kärkiteemojen mukaisesti.

Tärkeintä on ihminen

Tarjoamme saavutettavaa ja laadukasta digitukea, jolla sähköisten palveluiden löydettävyys ja käytön asiakaskokemus paranee. Kehitämme digitukea asukasta/ammattilaista kuunnellen ja tarvelähtöisesti.

Hyvinvoivat työntekijät

Jokaisella ammattilaisellamme on hyvä digityökokemus. Tämä edellyttää, että ammattilaisella on riittävä tuki tarvitsemiensa ohjelmien käyttöön. Tarjoamme ammattilaisen työn tueksi selkeää materiaalia ja digitukiverkoston. Ammattilaisemme osaavat ja haluavat ohjata asukkaita sähköisissä palveluissamme.

Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut

Tuemme niin ammattilaisten kuin asukkaidenkin digiosallisuutta tarjoamalla digitukea monikanavaisesti ja monella eri tavalla, lähellä asukasta. Huomioimme digiesteettömyyden kaikissa sähköisissä palveluissamme. Vahvistamme ihmisen osaamista löytää tietoa ja palveluita oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Yhdessä yhteentoimiva hyvinvointialue

Olemme luotettava kumppani sote-digituen tuottamisessa ja teemme tiivistä yhteistyötä muiden organisaatioiden ja järjestöjen kanssa. Olemme edelläkävijöitä sote-digituen kehittäjinä ja antajina.

Digituen mallintaminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen malli tehdään osana Pirkanmaan tulevaisuuden sotekeskus -hanketta. Hankkeessa tuotettu sote-digituen malli on vielä muotoutumassa, mutta sitä pilotoidaan loppuvuoden aikana asteittain käytäntöön erityisesti asukkaan sote-digituen näkökulmasta. Digituen mallia pilotoidaan erityisesti yhteisökeskuksissa ja kuntayhteistyönä Lempäälässä ja Kuhmoisissa. Mallia on esitelty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

eri vaiheissaan erilaisissa tilaisuuksissa ja täydennetty ja kehitetty edelleen niin hyvinvointialueen ammattilaisten kuin yhteistyössä eri toimijoiden kommenttien pohjalta. Malli muotoutuu tarkemmaksi kokemuksen lisääntyessä ja yhteistyöverkoston laajentuessa. Digituen mallin juurruttamista jatketaan RRP 2-hankkeessa vuoden 2024 aikana.

Digituen nykytilan kuvaus

Digitukea on annettu eri toimijoiden toimesta jo vuosikymmeniä, mutta sotedigituki on vieraampaa. Sote-digituessa korostuu sensitiivisyys, eettisyys ja tietoturva poiketen muusta yleisemmästä digituesta. Pirkanmaan hyvinvointialueella pyritään siihen, että sote-digituki viedään sinne, missä asukkaat ovat jo tottuneet asioimaan. Pirkanmaa on laaja alue, jossa 23 kunnan erilaiset sote-toimijat yhdistyivät hyvinvointialueeksi tuoden mukanaan erilaiset digituen toimintamallit. Lisäksi Pirkanmaalla toimii valtava määrä erilaisia järjestöjä, jotka ovat antaneet digitukea osana omaa toimintaansa. Nykytilanne on digituen näkökulmasta hyvin pirstaleinen. Viemällä sote-digituki mahdollisuuksien mukaan osaksi jo olemassa olevaa verkostoa, helpotetaan sen löytämistä ja saamista ja tarjotaan yhdenvertaisempi mahdollisuus sote-digitukeen jokaiselle pirkanmaalaiselle.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee esityksen tiedoksi ja
- keskustelee sekä antaa kommentteja Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen malliin.

Kokouskäsitelmä

Puheenjohtaja totesi, että aikataulullisista syistä ehdotetaan asian siirtämistä seuraavaan kokoukseen. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko asia yksimielisesti siirtää seuraavaan kokoukseen. Koska valiokunta oli yksimielinen, asia siirretään seuraavaan kokoukseen.

Päätös

Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, 15.11.2023, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Aino Nokelainen, DIGISUUNNITTELIJA, aino.nokelainen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen malli

Asian esittely vähän palveluita käyttävien valiokunnan 24.10.2023 § 30.

Esitys Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen mallista on liitteenä.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee esityksen tiedoksi ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- keskustelee sekä antaa kommentteja Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen malliin.

Kokouskäsitely

Projektipäällikkö Aino Nokelainen esitteli valiokunnalle Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen mallin. Valiokunta kiitteli esittelijää digiasioiden esiin tuomisesta ja valiokunnan pitämisestä ajan tasalla digituen suhteen.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsi esityksen tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Kokoukset vuonna 2024

26088/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Nella Lehtinen, VALIOKUNTAKOORDINAATTORI, nella.lehtinen@pirha.fi

Hyväksymisaikataulu

Hallintosäännön 124 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan. Aluehallitus ja aluevaltuusto ovat hyväksyneet osaltaan kokousaikataulut vuodelle 2024 syys-lokakuussa 2023. Muiden toimielimien osalta kokousaikataulut tuodaan päätettäväksi kunkin toimielimen kokoukseen loka-marraskuussa 2023.

Aluehallituksen linjauksen mukaisesti aluehallituksen jaostojen, valtuuston valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten työsuunnitelmien tulee pohjautua etukäteen laadittuihin vuosikelloihin. Valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten kohdalla talousarviossa otetaan kohtuullisessa määrässä huomioon myös muu valmistelu, kuten mietintöjen valmisteluun varattava resurssi. Kustannusten säästön kannalta kaikkien toimielinten, valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten tulee ottaa käyttöön etä- ja hybridikokouksia.

Toimielimiin on kokonaisuudessaan varattu vuoden 2024 talousarviossa 2,9 miljoonaa euroa, jonka rajoissa toimielinten on pysyttävä. Budjettiesitys perustuu tilinpäätöksen 2023 ennusteeseen.

Toimielinkohtainen suunnittelu

Toimielin voi suunnitella oman työskentelynsä vuodelle 2024 annetuissa kehyksissä. Vuoden 2023 toteumatietojen perusteella laskettuna vähän palveluita käyttävien valiokunnan talousarvio mahdollistaa 10 kokoontumista vuodelle 2024. Toimielimet suunnittelevat, miten kokoontumiset jakautuvat varsinaisiin kokouksiin, työpajoihin tai muihin tilaisuuksiin sekä sen pidetäänkö tilaisuudet etä-, hybridi- vai läsnäolotilaisuuksina.

Demokratiakustannuksia seurataan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinkohtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehyksessä. Kokoustapojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin.

Vähän palveluita käyttävien valiokunnalle ehdotetaan kokouspäiviksi seuraavia ajankohtia:

- 31.1.2024 klo 16
- 7.3.2024 klo 16
- 3.4.2024 klo 16
- 7.5.2024 klo 16
- 6.6.2024 klo 16
- 27.8.2024 klo 16
- 26.9.2024 klo 16
- 23.10.2024 klo 16

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- 14.11.2024 klo 16
- 4.12.2024 klo 16

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- päättää hyväksyä esitetyn kokousaikataulun vuodelle 2024.

Kokouskäsitely

Vuoden 2024 kokousaikataulusta keskustellessaan, valiokunta nosti esiin aikaistamisen vaikutukset. Keskustelussa todettiin, että kokoukseen voi tulla myöhässä, jos klo 16 aloitukseen ei ehdi. Keskustelussa todettiin myös, että hybridi- ja etäkokoukset ovat mahdollisia. Esimerkiksi työpajatyöskentelyissä toivotaan läsnäolokokouksia, ja jos asialistalla on enemmän tiedoksi merkittäviä asioita, onnistuu tällöin hyvin etäkokous.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- päätti hyväksyä esitetyn kokousaikataulun vuodelle 2024.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, § 29, 24.10.2023

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, § 38, 15.11.2023

§ 38

Valiokuntien käsikirja

24853/2023

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, 24.10.2023, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:

Nella Lehtinen, VALIOKUNTAKOORDINAATTORI, nella.lehtinen@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen valiokuntatyön perusteet, valiokuntien tehtävät, työnjaon sekä menettelytavat määrittellään aluevaltuuston hyväksymässä valiokuntien työjärjestyksessä. Lisäksi se määrittää valiokuntien toimintaa suhteessa aluehallituksen ja aluevaltuuston päätöksentekoon.

Valiokuntatyöskentelyä on kehitetty vuoden 2023 aikana ja osana tätä kehittämistyötä on valmisteltu valiokuntien työskentelyn tueksi valiokuntien käsikirjaa. Käsikirjan tarkoituksena on täydentää valiokuntien työjärjestystä ja tarkentaa kokoustyöskentelyn käytäntöjä. Lisäksi käsikirjassa kuvataan valiokuntatyön eri prosesseja valiokuntien keskeisimpien käsittelyprosessien eli kannanottojen, lausuntojen sekä mietintöjen osalta. Käsikirja sisältää myös valiokuntien puheenjohtajakollegion linjaukset valiokuntatyöskentelystä. Käsikirjan on tarkoitus toimia puheenjohtajien, vastuuviranhaltijoiden sekä sihteerien tukena. Luonnos valiokuntien käsikirjasta on liitteenä.

Käsikirja on työjärjestystä joustavampi niin, että sen päivittäminen tehdään puheenjohtajakollegion linjausten pohjalta. Käsikirjan luonnosta esiteltiin puheenjohtajakollegiolle kokouksessa 11.10.2023 ja käsikirja päätettiin lähettää valiokuntiin käsiteltäväksi ja kommenteille.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- keskustelee valiokuntien käsikirjan luonnoksesta ja
- antaa kommenttinsa valiokuntien käsikirjasta valiokuntien puheenjohtajakollegiolle.

Kokouskäsitely

Valiokuntakoordinaattori Nella Lehtinen esitteli valiokuntien käsikirjan luonnosta.

Puheenjohtaja esitti, että esitys merkitään tiedoksi ja, että valiokunta käy keskustelun valiokuntien käsikirjasta marraskuun kokouksessa. Valiokunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Perttu Jussila poistui kokouksesta.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- merkitsi tiedoksi valiokuntien käsikirjan luonnoksen ja
- päätti antaa kommenttinsa valiokuntien käsikirjasta seuraavassa kokouksessaan 15.11.2023.

Vähän palveluita käyttävien valiokunta, 15.11.2023, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Nella Lehtinen, VALIOKUNTAKOORDINAATTORI, nella.lehtinen@pirha.fi

Liitteet

1 Valiokuntien käsikirja luonnos

Asian esittely vähän palveluita käyttävien valiokunnan 24.10.2023 § 29.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- keskustelee valiokuntien käsikirjan luonnoksesta ja
- antaa kommenttinsa valiokuntien käsikirjasta valiokuntien puheenjohtajakollegiolle.

Kokouskäsittely

Valiokunta totesi keskustelussaan, että käsikirja on hyvä apuväline käytännön asioihin. Keskustelussa nousi esiin muun muassa mahdollisuus esittää eriävä mielipide ja käsikirjasta löytyvä ohjeistus, miten sellainen kirjataan.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- keskusteli valiokuntien käsikirjan luonnoksesta ja
- antoi kommenttinsa valiokuntien käsikirjasta valiokuntien puheenjohtajakollegiolle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 39

Tiedoksi merkittävät asiat

- Joulukuun kokouksen järjestämistapa.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- päätti, että joulukuun valiokunnan kokous pidetään etäkokouksena.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§32, §33, §34, §35, §36, §37, §38, §39

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).